1859. N°. 77.

LEYDSCHE  COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

WOENSDAG 29 JUNIJ.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 28 Junij.

Als een vervolg op het in onze laatste Courant geplaatste, deelen wij hier mede het adres aan Zijne Majesteit en aan de tweede kamer der staten-generaal, zoo als het is vastgesteld in de zitting van den gemeenteraad op 28 Maart dezes jaars, waarbij de wensch wordt uitgedrukt, dat tot de verbinding van den Hollandschen ijzeren- met den Rijnspoorweg aan de van Leyden op Woerden strekkende lijn boven eenige andere de voorkeur moge worden gegeven.

Aan Z. M. den Koning.

Geeft met den diepsten eerbied te kennen de gemeenteraad van Leyden;

dat, gelijk hij veronderstellen mag, bij de aanhangige beraadslagingen omtrent den aanleg van spoorwegen, de noodzakelijkheid wel zal worden erkend, om den Hollandschen ijzeren spoorweg met den Rijnspoorweg in dadelijke verbinding te brengen;

dat het in zoodanig geval tevens voor de hand ligt en wenschelijk is, dat die verbinding van het middenpunt van den Hollandschen ijzeren spoorweg uitga, waardoor verreweg de meeste gemeenten, aan dien weg gelegen, gereedelijk de onmiskenbare voordeelen zullen genieten, welke die verbinding waarborgt, en het met grond te verwachten is dat bedoelde verbindingslijn beduidende voordeelen kan opleveren;

dat daartoe als van zelve de gemeente, welke hij vertegenwoordigt, als meest geschikt wordt aangewezen, van waar die lijn in de rigting van Woerden zoude moeten uitgaan, en zij inderdaad boven de gemeente 's Gravenhage de voorkeur moet verdienen, voor welke laatste het ten eenenmale onverschillig kan zijn, of zij zich, gelijk onlangs ontworpen werd, over Gouda, dan wel over Leyden en Woerden, de aansluiting aan den Rijnspoorweg en de daaraan verbondene of later te verbinden lijnen verzekerd ziet;

dat, indien het wijders eene onbetwistbare waarheid mag genaamd worden, dat spoorwegen daar vooral behooren te worden aangelegd, waar de grootste bevolking wordt aangetroffen, het goederenvervoer beduidend zijn kan en het algemeen belang het meeste bevorderd wordt, de van Leyden naar Woerden uitgaande lijn aan al die eischen ten volle beantwoordt;

dat toch in die rigting eene menigte van aanzienlijke gemeenten gelegen zijn, in zielental die aan de lijn van 's Gravenhage naar Gouda grenzende oneindig verre overtreffende, en niet alleen de landbouw maar ook nijverheid en fabrieken in die streek welig bloeijen, alles bij het adres, door de voornaamste inwoners dier gemeenten in November 1857 ingediend, in nadere bijzonderheden ontwikkeld;

dat dan ook dezelfde allezins afdoende redenen den raad van administratie der Hollandsche ijzeren spoorwegmaatschappij in der tijd op den aanleg der meer bedoelde lijn bedacht deed zijn, en eenige der aanzienlijkste inwoners dezer gemeente aanleiding geven, dat denkbeeld bij een afzonderlijk adres, in dato 20 Januarij 1858, te ondersteunen;

dat hij, doordrongen van het hoog belang, daarin niet alleen voor deze gemeente, hare talrijke fabrieken en andere bronnen van bestaan, maar voor den geheelen omtrek, gelegen, zich geregtigd acht daarop andermaal Uwer Majesteits aandacht met de meeste bescheidenheid te vestigen;

weshalve hij de vrijheid neemt den wensch uit te drukken, dat, wanneer tot de verbinding van den Hollandschen ijzeren spoorweg met den Rijnspoorweg mogt worden besloten, daartoe de keuze op de lijn van Leyden op Woerden valle.

— De miliciens der ligtingen van 1855, 1856, 1857 en 1858, die bij het 5e reg. dragonders (zijnde het Limburgsche bondscontingent) zijn ingedeeld, alsmede de overige miliciens der ligtingen van 1856 en 1857 bij de verschillende corpsen, die zich thans met groot verlof in hunne haardsteden bevinden, zijn in werkelijke dienst opgeroepen. Zij zullen zich den 9den Julij in de hoofdplaatsen der provinciën moeten bevinden, ten einde, onder behoorlijk geleide, naar hunne corpsen te marcheren.

— Het oefenings-eskader, onder bevel van den vice-admiraal 't Hooft, zal Vrijdag aanst. naar de Noordzee vertrekken, tot het doen van een kruistogt.

— Men leest in den *Konst- en Letterbode* van 25 Junij ll.: Uit Haarlem wordt ons gemeld, dat, ingevolge beschikking van den minister van binnenl. zaken en door de zorg en bemoeijing van den raad van bestuur over 's rijks musea, onderscheidene herstellingen en verbeteringen zijn aangebragt, zoo aan verschillende kunstwerken als in het ameublement van de verzameling schilderijen van hedendaagsche meesters op het paviljoen *Welgelegen*. Eenige der meest beroemde schilderijen van die verzameling, met name *de Ossendrift*, door Kobell, *de Graflegging*, door C. Kruseman, het geestige tafereel door Noël, een *Arkadisch landschap* door Pieneman, het *Kabbelend water* door Waldorp, ondergingen eene doelmatige restauratie; ook werd aan de *Slag van Waterloo*, door Pieneman, welk bekend kunstgewrocht sedert de oprigting van dat museum van een waardig cadre verstoken bleef, eene fraaije kapitale lijst uit de fabriek der heeren D. Sala en Zonen, te Leyden, aangebragt.

Mogen wij aan de verzekering van onzen berigtgever geloof schenken dan zou bij de regering het plan bestaan om de minst belangrijke stukken van overleden meesters, thans in die verzameling aanwezig, te vervangen door talentvolle schilderijen van den lateren tijd. Terwijl wij de verwezenlijking van dit plan ten zeerste wenschen, drukken wij tevens de hoop uit, dat zulks in die mate moge geschieden, dat daardoor den vreemdeling bij het bezoeken van het paviljoen *Welgelegen* een betere maatstaf ter beoordeeling van onze nieuwere schilderschool worde aan de hand gegeven dan waarmede hij zich tot nu toe moet vergenoegen.

— De regering heeft eene overeenkomst gesloten met het bestuur van de Hollandsche spoorwegmaatschappij, voor het versmallen van het spoor, waartoe de staat f 1,420,000 zal bijdragen. Die bijdrage zal beschouwd worden als een renteloos voorschot, hetwelk, wanneer de aansluiting van den Holl. ijzeren spoorweg aan de zuiderlijn, te Rotterdam, of aan den Rijnspoorweg, hetzij te Amsterdam of te Rotterdam, door de zorgen der regering, buiten de Holl. ijzeren spoorwegmaatschappij om, zal zijn tot stand gekomen, aan den staat zal worden teruggegeven uit de overwinsten der maatschappij, zoodra uit die overwinsten meer dan 5 pCt. aan de aandeelhouders wordt uitbetaald, als wanneer een vierde van dit meerdere tot aflossing van dit voorschot moet worden aangewend.

— Aan de kon. akademie te Delft, is Vrijdag en Zaturdag ll. voldoend examen afgelegd als civiel ingenieur, door de heeren: F. C. Bake, H. G. van de Sande Bakhuysen, A. C. Broekman, dr. E. T. van Dissel, A. Huet, J. P. van Mansvelt, S. Westerbaan Muurling en S. Verburgh.

— Vrijdag ll. heeft de heer dr. M. Hoek zijne betrekking als buitengewoon hoogleeraar in de wis- en natuurkundige wetenschappen aan de Utrechtsche hoogeschool aanvaard met het houden eener redevoering over: *het tijdvak van de herleving der sterrekunde in Europa.* De geleerde spreker gaf daarbij eerst een kort overzigt van den toestand dier kennis bij de oudere volken, en vervolgens een kort overzigt van wat later de Grieken voor de wetenschap gedaan hebben; hoe de sterrekunde door de Grieken geschapen aan het einde der middeleeuwen herleefde, en eindigde met aan te toonen, wat de oorzaken waren van de algemeene belangstelling, die zij in zoo ruime mate genoot. (*U. C.*)

— De zoon van den metselaar Lammers, te Renesse (Zeeland), een jongeling van 17 jaren, had in de vorige week het ongeluk, terwijl hij aan den vuurtoren te Westerschouwen werkzaam was, van eene hoogte van 45 ellen neder te storten. Hij gaf onmiddellijk den geest.

— Uit Breda meldt men dat aldaar proeven worden genomen met een nieuw projectiel, volgens de uitvinding van den sergeant de Bourbon van het 6de reg. infanterie. Met zekerheid kan worden medegedeeld, dat dit projectiel gebezigd wordt in de gewone geweren, om daardoor even juist en met dezelfde lading als het tegenwoordig tirailleur-geweer te schieten.

Ook meldt men van daar dat de kadetten van het 2de studiejaar, die in dit jaar geen verlof erlangen, gedurende den vacantie-tijd in het nabij die stad gelegen kamp hunne practische oefeningen zullen voortzetten.

— De commissie uit de provinciale staten van Zuidholland, belast om die vergadering voor te lichten van hetgeen er in dit gewest moet gedaan worden ter bevordering der spoorweg-uitbreiding, is van gevoelen dat er niet langer behoort te worden gedraald met de aansluiting aan reeds bestaande lijnen, waardoor het internationaal verkeer kan worden bevorderd. Als zoodanig meent de commissie dat eene bijzondere aanbeveling verdient de aanleg van een spoorweg in regte lijn van Scheveningen naar Gouda, aansluitende aan den Rijnspoorweg aldaar, en verder van Gouda over Gorinchem naar Breda, een en ander in verband inzonderheid met den aanleg eener vlugthaven te Scheveningen voor stoombooten en visschersvaartuigen.

's GRAVENHAGE, 28 Junij.

Z. M. heeft benoemd tot ridders der orde van den Nederl. Leeuw: den met verlof hier te lande aanwezigen ingenieur der gouvernements-telegrafen in Nederl. Indië J. Groll; en den kapitein der infanterie van het leger hier te lande A. W. P. Weitzel.

— Z. M. heeft den heer mr. F. M. C. Pels Rycken, op verzoek, eervol ontslagen als president van het geregtshof in de kolonie Suriname; en hem tevens benoemd tot ambtenaar voor de dienst in Nederl. Indië, bepaaldelijk ter vervulling van eene der betrekkingen bij de regterlijke magt daar te lande.

— Bij besluit van 10 Junij heeft Z. M. den heer A. H. W. baron de Kock, thans lid van den raad van Nederl. Indië, benoemd tot vice-president van

dien raad, en den heer mr. L. W. C. Keuchenius, oud raadsheer in het hooggeregtshof van Nederl. Indië, laatstelijk fungerend secretaris-generaal bij het ministerie van koloniën, tot lid in raad van Nederl. Indië.

— Tot ontvanger der in- en uitgaande regten en accijnsen te Leeuwarden is benoemd jhr. A. van Haeften, thans ontvanger der directe belastingen te Nieuwer-Amstel.

— Naar wij vernemen heeft Z. M. de koning besloten, aan den tot de doodstraf veroordeelden gepensioneerden luitenant-generaal C. A. Gunkel te doen ontnemen de versierselen der militaire Willems-orde 3de klasse en tevens in te trekken de vroeger verleende vergunning tot het aannemen en dragen der Fransche orde van het legioen van eer en van de medaille van St.-Helena.

Vroeger is gemeld dat de betrekkingen van den generaal een adres om gratie aan Z. M. hadden ingediend; thans verneemt men dat dit door den veroordeelde zelven is geschied.

— Het hof heeft voor den tijd van 4 weken den rouw aangenomen, wegens het overlijden van H. K. H. de groothertogin Maria Paulowna van Saksen-Weimar-Eisenach.

— De minister van marine zal op Vrijdag aanst. geen gehoor verleenen.

— Gisteren middag is alhier in den ouderdom van 69 jaren overleden de heer J. C. baron Baud, na gedurende eene reeks van jaren den lande in onderscheidene hooge betrekkingen te hebben gediend. Behalve zijne vroegere ambtelijke loopbaan in verschillende rangen in Oost-Indië, werd hij in 1833 tot de hoogste waardigheid aldaar geroepen en bekleedde, nadat de graaf van den Bosch naar het moederland was teruggekeerd, het gouvernement-generaalschap ad interim tot 1836. In 1840 werd hij benoemd tot minister van koloniën en wel andermaal ter vervanging van den graaf van den Bosch. Hij bleef minister tot Maart 1848, toen Z. M. koning Willem II, na eene ruime grondwetsherziening te hebben toegezegd, zijn toenmalig ministerie veranderde. Van 1850—54 trad hij in de tweede kamer op als afgevaardigde van het hoofdkiesdistrict Rotterdam en daarna tot 1858 voor dat van Amsterdam. Hij nam wegens toenemende ongesteldheid als zoodanig zijn ontslag. De overledene was minister van staat, grootkruis der orde van den Nederl. Leeuw en grootkruis der Leopolds-orde van België.

— De uitreiking van de rijks- en gemeente-medailles, aan de bekroonden op de tentoonstelling van schilderijen, zal door Z. Exc. den minister van binnenl. zaken geschieden, en plaats hebben op Zaturdag den 2den Julij, in eene der zalen van de teekenakademie. De tentoonstelling zal Dingsdag, 28 Junij en Vrijdag, 1 Julij, van des morgens 11 tot des namiddags 4 ure, gratis voor het publiek worden opengesteld; terwijl de tentoonstelling gesloten zal worden op Zondag, 3 Julij.

— Door het prov. geregtshof in Zuidholland is ook uitspraak gedaan in eene zaak van groot gewigt voor den effectenhandel. Het gold daarbij de wettigheid en regtsgevolgen van het prolongatie-contract, zoo als dat bij ons in gebruik is, meer bepaald de vraag, in hoe verre de bepalingen van het burg. wetboek over pand daarop van toepassing zijn. Door mr. J. van Gigh werd verdedigd een vonnis der Leydsche regtbank, waarbij beslist is, dat de prolonganten niet geregtigd zijn, de tot waarborg gegeven effecten te verkoopen, indien niet, vóór den vervaldag, het gebruikelijke surplus is bijgepast, tenzij hun dat regt, ingevolge art. 1202, B. W., bij *uitdrukkelijk beding* is gegeven. Die stelling werd door mr. A. de Pinto voor de prolonganten, bankiers te Leyden, bestreden. Het hof heeft, regt doende op het hooger beroep, zoo principaal als incidenteel, acte verleend aan de principaal appellanten en incidenteel geintimeerden, van hunne volkomen bereidverklaring, om af te leggen den eed, dat de onderwerpelijke verkoop is geschied op last van den incidenteel appellant en principaal geintimeerde, en onder voorwaarde, dat deze eed worde afgelegd, het incidenteel en principaal appel te niet gedaan; wat voorts het principaal appel betreft, aan den principaal eischer, incidenteel appellant ontzegd zijne conclusie, in eersten aanleg en ook in appel genomen; verder de ontvangsten en uitgaven der verschillende prolongatien in deze vastgesteld, en het gezamenlijk zuiver saldo ten voordeele der principaal appellanten bepaald op ƒ 2634,00½; de kosten in eersten aanleg gecompenseerd en den principaal geintimeerde veroordeeld in die van appel; eindelijk voor het geval van het niet-afleggen van opgemelden eed, beide appèlen in stand gehouden en de uitspraak omtrent de kosten gereserveerd.

— In de vorige week werd voor het prov. geregtshof in Zuidholland eene zaak behandeld, waarvan de bijzonderheden op de volgende nederkomen: Gedurende ruim twee jaren bestaat er eene naauwe betrekking tusschen P. S. (den bekl. in deze) en eene jufvrouw v. d. A., beiden te Rotterdam woonachtig. De dame is 45, de jongman 28 jaren oud. Weldra verandert die kennismaking in liefde en men wenschte dus het huwelijk te doen volgen. Daartegen bestaat een groot bezwaar in de omstandigheid dat S., vroeger gehuwd, van zijn vrouw gescheiden is, en de r. k. godsdienst (waartoe beide behooren), het huwelijk met een gedivorceerden verbiedt. Tengevolge dier [illegible] in hun voornemen, brak P. S. de kennismaking af en begaf zich in [illegible] naar Parijs. Naauwelijks had hij echter Rotterdam verlaten of jufvr. v. d. A. voelt berouw dat zij hem heeft laten vertrekken; zij gaat naar Parijs en zoekt daar S. op. Zij tracht hem over te halen met haar mede naar Rotterdam te gaan; hij weigert hieraan te voldoen; zij keert naar Rotterdam terug en van dat oogenblik af aan ontstond er eene gepassioneerde correspondentie tusschen de beide gelieven. Eindelijk in Augustus 1858 een bezoek aan zijne ouders brengende, laat S. zich overhalen en de huwelijksafkondiging had plaats. Alles scheen geschikt, toen daags vóór het huwelijk jufvr. v. d. A. verklaarde dat het huwelijk niet kon doorgaan. P. S. was natuurlijk hierover zeer verontwaardigd. Hij brak weder alle kennismaking af en begaf zich naar Antwerpen om van daar naar Parijs te vertrekken. In Antwerpen werdt hij evenwel door jufvr. v. d. A. achterhaald, zij belooft nogmaals hem te zullen huwen; hij laat zich weder bepraten, en begeeft zich met haar eerst naar Parijs en daarna naar Rotterdam. Daar aangekomen, begon weder dezelfde besluiteloosheid; gaf S. zijn voornemen te kennen alle betrekkingen af te breken, dan werd de dag voor het huwelijk onherroepelijk bepaald, maar was die dag daar, dan werd het weder uitgesteld. S. vertrok weder om zich in militaire dienst te begeven. Naauwelijks vertrokken, reist jufvr. v. d. A. hem weder achterna en haalt hem in Utrecht in. Daar bepraat zij hem weder om mede naar Rotterdam te gaan en hij voldoet ook nu weder aan haar dringend verlangen. Eindelijk is S. al dat slingeren moede. Hij vraagt op 6 Maart ll. aan jufvr. v. d. A. bepaald af, wat haar voornemen was: hem te huwen of niet. Het antwoord was, dat zij niets vuriger wenschte, maar dat zij te zwak was om tot een besluit te komen en dat zij wel een hulpmiddel wenschte, om er haar in eens door te slepen. Dit brengt S. op de volgende zonderlinge gedachte. Hij weet dat jufvr. v. d. A. bijzonder op haar geld gesteld is. Hij besluit dus om zich daarvan meester te maken en het haar later, nadat er een bepaald besluit genomen is, terug te geven. Den 7den Maart gaf hij aan zijn voornemen gevolg. Hij neemt uit een kistje, aan jufvr. v. d. A. toebehoorende, eene som van ruim ƒ2000, aan bank- en ander papier en specie en legt daarvoor in de plaats een briefje, waarin hij aan jufvr. v. d. A. kennis geeft dat hij den volgenden dag naar den Haag vertrekt en haar verzocht hem daar te volgen. S. wilde het geld aanvankelijk in den kelder van jufvr. v. d. A. bergen, maar vertrouwt het daar niet, omdat de meid voortdurend in den kelder kwam; ook bij zich te huis wilde hij het niet laten en hij hield het dus bij zich. Echter bij een jufvrouw moetende zijn, komt hij op het denkbeeld het geld bij haar te laten. Hij doet het bank- en ander papier in een omslag, verzegelt het en stelt het haar ter hand, zeggende dat het brieven waren die zijn geluk of ongeluk bevatten en verzoekt haar het aan niemand af te geven dan aan hem zelven. De contanten houdt hij bij zich en wisselt die later ook tegen bankpapier. Hij begeeft zich naar den Haag, logeert in het hotel het hof van Berlijn en begeeft zich den volgenden dag op weg naar het station om daar jufvr. v. d. A. af te halen. Middelerwijl hadden er in Rotterdam gebeurtenissen plaats die voor S. noodlottig waren. Jufvr. v. d. A., in het wegnemen van het geld niet ziende een middel om haar tot het huwelijk te dwingen, maar wel diefstal, gaf daarvan aan de politie kennis. Oogenblikkelijk werd naar alle zijden getelegrafeerd, en op het oogenblik dat S. zich naar het station wil begeven om jufvr. v. d. A. af te halen, wordt hij gearresteerd. Inmiddels was jufvr. v. d. A. te 's Hage aangekomen en vertrokken zij beiden naar Rotterdam. Daar, voor den commissaris van politie werd de geheele toedragt der zaak verhaald; jufvr. v. d. A. zag het verkeerde harer handelwijze in, maar het was reeds te laat; de zaak was in handen der politie en het regt moest zijn loop hebben. S. werd dus beklaagd van diefstal en stond te dier zake voor de arrond.-regtbank te Rotterdam teregt. Die regtbank beschouwde de feiten niet als een middel om jufvr. v. d. A. tot een bepaald antwoord te dwingen, maar als diefstal en veroordeelde P. S. tot eene cellulaire gevangenisstraf van een jaar. Hiervan appel bij het hof in Zuidholland. De adv.-gen. la Grappe Dominicus concludeerde tot bevestiging van het vonnis. De heer mr. M. S. Pols, verdediger van den beklaagde, gaf een overzigt der verschillende gebeurtenissen en deed met nadruk uitkomen dat hier aan geen arglist, het vereischte voor de misdaad van diefstal, te denken viel.

Zaturdag ll. is in deze zaak uitspraak gedaan. Het hof heeft overwogen dat hier ontbreekt het bewijs dat de beklaagde jufvr. v. d. A. ter kwader trouw van haar geld heeft willen berooven en dat hier dus niet aanwezig is de arglist, zonder welke aan diefstal niet gedacht kan worden. Het hof heeft mitsdien het veroordeelend vonnis der arrond. regtbank te Rotterdam vernietigd en den beklaagde vrijgesproken.

— Onder Rijswijk is een arbeider, die aldaar aan het hooijen was, door een zonnesteek zoodanig getroffen, dat men voor zijn leven vreest,

AMSTERDAM, 27 Junij.

Zaturdag ll. hield de wis- en natuurkundige afdeeling van de kon. akademie van wetenschappen eene gewone vergadering, waartoe opgekomen waren de hh. Simons, W. Vrolik, von Baumhauer, Bierens de Haan, Blume, van der Boon Mesch, van Breda, Buys Ballot, Delprat, Donders, Elias, van Geuns, van Gogh, Halbertsma, van Hasselt, Harting, van der Hoeven, van Kerkwijk, Matthes, Oudemans, van Rees, Schroeder van der Kolk, Stamkart, Verloren, Voorhelm Schneevoogt, van der Willigen en Seelig.

De heer Ermerins had zich verontschuldigd wegens het niet bijwonen der vergadering, maar eene bijdrage ingezonden over de dagelijksche beweging van den barometer te Groningen, zoo als die door den barometrograaf is aangewezen. De heer Swawing had eenige aanteekeningen ingezonden, betreffende eene in Oost-Indië voorkomende ziekte, Beri-Beri genaamd. Ingevolge het verlangen van den inzender zal er een uittreksel van dit stuk in de verslagen worden opgenomen. Ook had nog de heer J. A. C. Oudemans, uit Oost-Indië, eene verhandeling ingezonden, getiteld: »Vergelijking der waarde in de *tables de la lune* van Hansen aan den straal der maan toegekend en de waarden door de naauwkeurigste bepalingen gegeven. Dit stuk, voor de verslagen en mededeelingen bestemd, is in handen gesteld der commissie van redactie.

Door den heer van Breda werd mededeeling gedaan van zijne aanmerkingen op het naschrift van den heer van Rees, betrekkelijk het plaatsen van bliksemafleiders op het gesticht Meerenberg. Nadat sommige leden daarover het woord hadden gevoerd, ging men omtrent deze zaak over tot de orde van den dag.

Daarna werd door den heer Vrolik, namens de commissie ter zake het onderzoek betrekkelijk den paalworm, een voorloopig verslag daaromtrent uitgebragt. Hij deelde mede, dat van alle zijden de meeste bereidwilligheid is ondervonden en dat alle autoriteiten en vele partieuliere personen zich beijverd hebben om aan de commissie de meest mogelijke inlichtingen te

geven. De ingezonden bijdragen waren zoo talrijk, dat eene keuze moeijelijk was. Hij somde de verschillende middelen op, welke tot wering van den paalworm zijn aangegeven, en welke proeven reeds zijn genomen en nog genomen worden te Nieuwendam, Stavoren, Harlingen en Vlissingen. Het aantal palen, daartoe bestemd, is 366. De toegekende ƒ1000 zijn niet toereikend; dus zal eene hoogere toelage worden aangevraagd. De hh. v. Breda, Vrolik, Harting, v. d. Hoeven en de voorzitter voerden hierover het woord. De heer v. Breda heeft een levend exemplaar van een paalworm aangeboden, welke tot onderzoek is gesteld in handen van den heer Verloren.

De commissie, belast met het uitbrengen van verslag over de aangeboden verhandeling van den heer Verdam werd op haar voorstel diligent verklaard.

De heer van der Boon Mesch bragt, ook namens den heer Blume, verslag uit over den brief van den heer Leemans, betreffende het vervaardigen van papier uit kapokpluizen. De commissie stelt de bemoeijing van den heer Leemans op prijs, en erkent de waarde der proef, doch is niet overtuigd dat de bereiding met goed gevolg in het groot zou kunnen geschieden en een bruikbaar aequivalent voor het lompenpapier opleveren. Zij wenschte den fabrikant, die de proeve nam, te leeren kennen, om met dien in onderhandeling te komen voor de door haar met andere Indische vezelstoffen te nemen proeven, om zoo mogelijk het doel der akademie en des gouvernements ten deze te bereiken.

Door den heer van der Willigen, mede uit naam van de hh. Delprat en van Rees, werd verslag gedaan over de verhandeling van den heer van der Ven, ter verklaring van de jaarlijksche aberratie der vaste sterren verklaard uit de undulatie-theorie enz. De conclusie van het rapport, om die verhandeling niet in de werken der akademie op te nemen, werd aangenomen.

Vervolgens deed de heer Oudemans eene wetenschappelijke bijdrage over de prikkelbaarheid der bladen van Dionaea muscipula (het zoogenaamd vliegenvangertje), oorspronkelijk voorkomende in moerassige streken van Noord-Amerika, eerst in 1768 of 1769 in Engeland en verder in Europa overgebragt. Dit stuk zal met de bijbehoorende afbeeldingen in de Verslagen en mededeelingen worden opgenomen.

Ten slotte werden nog der akademie aangeboden: door den heer Buys Ballot een exemplaar van het jaarboek van het meteorologisch instituut; door den heer Harting, afbeeldingen van fragmenten van een reusachtig weekdier, door den heer van der Hoeven eene verhandeling over twee schedels tot een uitgestorven stam van Amerikanen behoorende, in het rijksmuseum te Leyden aanwezig. — Daarna is de vergadering gesloten.

— In de diergaarde van het kon. zoölogisch genootschap heeft eene der dromedarissen een levend mannelijk jong geworpen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 26 Junij.

Lord Russell is zonder tegenstand als lid van het parlement herkozen.

— De heer Gladstone logenstraft in een schrijven in de *Times* de bewering, dat de regering voornemens zoude zijn de tegenwoordige uitgaven ten behoeve van eene krachtige verdediging des lands te verminderen.

— De hh. Herman, Sillem, Son en C°., die tijdens de crisis van het jaar 1857 genoodzaakt waren hunne betalingen te staken, hebben thans aangekondigd, dat zij in staat zijn, om het overschot van hunne schulden ten volle met intrest à 5 pCt. af te betalen.

— Het Handelsfeest, dat dezer dagen in het glazen paleis werd gevierd, deed dagelijks duizenden personen derwaarts stroomen, om de schoone composition van dien meester, op eene bij uitstek grootsche wijze, te hooren uitvoeren. Op den laatsten dag waren er 26,827 personen in het gebouw aanwezig. De geheele opbrengst bedraagt 30,000 £, waarvan 10,000 £ zuiver winst is.

FRANKRIJK.

PARIJS, 26 Junij.

De *Moniteur* heeft de volgende tijding, door den keizer aan de keizerin gezonden, medegedeeld: Cavriana 25 Junij, des morgens. Het is tot dusver nog onmogelijk om naauwkeurige bijzonderheden te kennen van den veldslag van gisteren. De vijand heeft heden nacht zijn terugtogt voortgezet. Ik heb den nacht doorgebragt in het vertrek, hetwelk de keizer van Oostenrijk op den ochtend van den veldslag bewoonde. De generaal Niel is tot maarschalk bevorderd.

Eene later ontvangen tijding bevat het volgende. De Oostenrijkers, na den Mincio te zijn overgetrokken om ons met hun geheel leger aan te vallen, zijn genoodzaakt geworden om hunne positiën op te geven en naar den linker oever der rivier terug te trekken. De brug over den Mincio, ter hoogte van Goito, hebben zij in de lucht doen springen. De vijand heeft hoogst aanzienlijke verliezen geleden. Aan onze zijde is het verlies aanmerkelijk minder groot. 30 kanonnen, meer dan 7000 gevangenen en 3 vaandels zijn in onze handen gevallen. Ons geheel leger en in het bijzonder generaal Niel en zijne divisie hebben zich met roem overladen. Generaal Auger heeft, door een kanonskogel getroffen, een arm verloren. De Sardinische troepen hebben, na een hardnekkigen strijd tegen eene veel sterkere magt, den vijand geweldige verliezen toegebragt.

Voorts meldt nog eene depêche uit Cavriana dat de keizer gedurende het gevecht zich aanhoudend aan het vuur des vijands heeft blootgesteld. Den generaal Larrey, die den keizer vergezelde, werd een paard onder het lijf doodgeschoten, terwijl van de keizerlijke escorte der cent-gardes insgelijks twee paarden doodgeschoten werden. De gevaren, waaraan de keizer zich blootstelde, verhoogden de geestdrift en de stoutheid onzer soldaten.

— Onze stad heeft de nieuwe overwinning op de Oostenrijkers luisterrijk gevierd. Toen het kanongebulder van het hôtel der Invaliden werd gehoord en de *Moniteur* de tijding ter kennis der burgerij had gebragt, zag men terstond de huizen met vlaggen versierd en des avonds was de stad algemeen verlicht.

— Men verneemt dat de 4de divisie van het leger van Parijs, onder bevel van generaal Fririon, bevel heeft ontvangen naar Italië op marsch te gaan.

Behalve aan manschappen lijdt ons leger in Italië bijzonder gebrek aan levensmiddelen, want overal, waar de onzen komen, is het land door de Oostenrijkers uitgeput. Gelukkig dat men genoegzaam van beschuit is voorzien, want anders zouden velen honger moeten lijden. De soldaten schrijven aan hunne betrekkingen dat zij geen geld begeeren; maar dat eetwaren hun welkom zullen zijn. De noodige maatregelen worden genomen om ons leger in dit opzigt ook van het noodige te voorzien.

— Men schrijft aan de regering het voornemen toe tot het aangaan eener nieuwe nationale leening, ten bedrage van 700 millioen.

ITALIE.

Na den slag van Solferino zijn de berigten van het oorlogstooneel zeer schaarsch geworden, en men weet niet of de bondgenooten, van den indruk hunner overwinning gebruik makende, eene poging hebben gewaagd om den Mincio over te trekken. Wat de slag zelf betreft, men weet thans dat de Oostenrijkers, in plaats van moedeloos te zijn, den aanval hebben gedaan. Zij zijn op vier punten over den Mincio gegaan, om te gelijk hunnen vijand aan te vallen. De bondgenooten, hetzij eenigzins verrast, hetzij dat zij hunne magt niet genoegzaam bijeen hadden getrokken, moesten in het begin tot aan de Chiesa wijken, maar ten 10 ure des morgens had van hunnen kant de algemeene aanval plaats, die des avonds met het terugtrekken der Oostenrijkers over de rivier eindigde. Hun aftogt had echter in goede orde plaats.

— Prins Napoleon bevindt zich thans te Parma.

— Te Florence is een eskadron Pauselijke dragonders binnengetrokken, dat met pak en zak was overgeloopen.

— Door graaf Cavour is aan de buitengewone commissarissen in de vrijgemaakte gewesten van Italië een schrijven gerigt, waarin hij o. a. verklaart dat van de thans door Piemont bezette Italiaansche provinciën sommige eenvoudig door deszelfs wapenen en invloed beschermd, andere feitelijk aan de Sardinische staten vastgehecht worden.

— Brieven uit Rome deelen mede dat de Paus, op 14 Junij, den verjaardag zijner verkiezing, bij gelegenheid dat de kardinalen hem geluk wenschten, met het oog op zijne omstandigheden, zou gesproken hebben van een »vijandig mensch" en gezegd hebben: »Wee den mensch door wien de ergernis gegeven wordt." Daar hij zich later op verzekeringen van keizer Napoleon beriep, gelooft men dat hij koning Victor Emanuel heeft bedoeld.

— Omtrent de wijze, waarop het Pauselijk gezag te Perugia is hersteld, verneemt men treurige bijzonderheden. De inwoners stortten kokende olie, vuur, gloeijende asch enz. op de Zwitsers, die daardoor in woede ontstoken velen der burgers uit de vensters hunner woningen wierpen. Van de zijde der burgers zijn er 70 personen omgekomen. Men moet echter in 't oog houden dat de Zwitsers, waarvan hier sprake is, geen eigentlijke Zwitsers zijn, maar een zamenraapsel uit allerlei natiën, waarvan het meerendeel niet zeer gunstig bekend staat.

— Volgens berigten uit Napels neemt ook aldaar de partij die voor de nationale zaak is gestemd, zelfs bij het leger, meer en meer toe. In eene proclamatie, dezer dagen verspreid, las men: »de vijanden van Italië zijn overal, waar het als misdaad wordt beschouwd Italië lief te hebben en waar onder het koninklijk gewaad een Oostenrijksch hart klopt."

— Te Nizza is op den 21sten Junij een vrij sterke schok van aardbeving gevoeld.

PRUISSEN.

BERLIJN, 26 Junij.

Door onze regering is bij de bondsvergadering te Frankfort een voorstel ingediend, strekkende tot het stellen van een observatiecorps aan den Boven-Rijn. Dit voorstel is aan de commissie voor militaire zaken verzonden.

Het verwekt bevreemding dat onze regering, die vroeger zich tegen een dergelijk voorstel van Hanover heeft verklaard, thans zelf daarop aandringt.

— Volgens berigten uit Petersburg is aldaar op den eersten Pinksterdag een zware brand uitgebarsten. Bijna 300 huizen zijn een prooi der vlammen geworden. Het station van den spoorweg naar Moskou is mede verbrand. Men schrijft dit onheil aan kwaadwilligheid toe.

De cholera is ook weder in de genoemde hoofdstad uitgebroken.

OOSTENRIJK.

WEENEN, 26 Junij.

De *Oest. Corresp.* wil weten dat de keizer wegens belangrijke regeringszaken spoedig naar de hoofdstad zal terugkeeren. Het opperbevel des legers zou alsdan aan den generaal von Hess worden opgedragen.

— De verwachting op eenen gunstigen keer der zaken in Italië is niet verwezentlijkt geworden. Uit Verona zijn berigten ontvangen omtrent een hevig treffen aan den Mincio, die duidelijk te kennen geven dat het geluk onze wapenen niet heeft bekroond. Volgens die berigten had onze regter vleugel den 23sten Pozzolengo, Solferino en Cavriana bezet. Den 24sten drong de linker vleugel van Guiddizzolo naar Castel-Goffredo door, den vijand terugwerpend, waarna de beide hoofdlegers slaags geraakten. Ten 10 ure had de linker vleugel onder den generaal von Wimpffen den vijand tot nabij de Chiesa doen terugtrekken. In den namiddag vereenigde de vijand eene ongemeen sterke magt tegen het centrum en rigtte drie aanvallen tegen het heldhaftig verdedigde Solferino. De regter vleugel sloeg de Sardiniers op de vlugt, echter kon het centrum zijne stelling niet herwinnen; de vijand ontwikkelde eene buitengewone massa troepen tegen den linker vleugel, en het doordringen zijner hoofdmagt tegen Volta maakte den terugtogt noodzakelijk, die in den laten avond aangevangen werd. Wij hebben buitengemeen zware verliezen geleden. Onder den strijd woedde er een hevig onweder.

— Hoe hevig de strijd is, die in Italië wordt gevoerd, blijkt daaruit dat van het 7de bat. jagers slechts 10 man ongedeerd zijn gebleven.

TURKYE.

Te Konstantinopel is het berigt ontvangen dat Erzeroem in Klein-Azië op 2 Junij op nieuw door eene hevige aardbeving geteisterd en ten deele verwoest is. Men berekent het aantal menschen bij die ramp omgekomen op 3000.

STADS-BERIGTEN.

VERGADERING van den Gemeenteraad van Leyden, Donderdag den 30sten Junij 1859, 's namiddags ten 2 ure.

Onderwerpen:

1°. Installatie en beëediging van het nieuw benoemde raadslid.
2°. Benoeming van 2 leden voor het hoofdbureau en een voorzitter en 2 leden voor het onderbureau bij de aanstaande verkiezing van leden voor den Gemeenteraad.
3°. Benoeming van een stads-heelmeester.
4°. Benoeming van een Commissaris bij de Stedelijke Gasfabriek.
5°. Adres van den Stads heelmeester J. H. J. Groothols om continuatie.
6°. Voorstel tot wederinvoering der broodzetting.
7°. Adres van C. Bronsgeest, tot het leggen van een duiker en het in gebruik bekomen van gemeentegrond.
8°. Missive van Burgemeester en Wethouders van Amsterdam, omtrent het beurtverdrag.
9°. Rekening van de Stads-Bank van Leening over 1858.
10°. Ead. van den Schuttersraad over 1858.
11°. Ead. van de Kamer van Koophandel en Fabrieken over 1858.
12°. Ead. van het Werkhuis over 1858.
13°. Ead. van het Gereformeerde Minnen of Armen Oude Mannen en Vrouwenhuis over 1858.

KERKNIEUWS.

Te Noordwijk Binnen is tot predikant bij de herv. gemeente beroepen ds. P. M. Keller van Hoorn, pred. te Baambrugge.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIE AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 27sten Junij de heer J. C. J. Riveaux, van Nijmegen, in de regten met *Theses*.

PROMOTIEN AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 23sten Junij de heer G. L. Schorer, van Middelburg, in de regten met *Theses*.

Den 25sten Junij de heer Z. H. Post, van Tiel, in de regten, met *Theses*.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eene DOCHTER A. E. ROLLANDET — ENKLAAR.

LEIDEN, 25 Junij 1859.

Heden beviel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER J. J. M. ROUWENHORST MULDER, innig geliefde Echtgenoot van

ALKMAAR, 26 Junij 1859. Mrd. COHEN STUART.

Heden overleed onze geliefde Moeder en Behuwdmoeder, Mevr. de Weduwe J. HOOYKAAS, geb. A. S. C. H. KICHERER.

Namens mijne Zusters, Broeder en Behuwdbroeder,

LEYDEN, 27 Junij 1859. J. C. HOOYKAAS.

BIDSTOND VOOR ISRAËL,

In de ZAAL, Noordeinde, Wijk I. No. 29,

Op Vrijdag 1 Julij 1859, 's avonds ten half acht ure.

Spreker: Ds. CHANTEPIE DE LA SAUSSAYE.

NEDERLANDSCHE HANDELMAATSCHAPPIJ.

De in de Vergadering van Commissarissen goedgekeurde **BALANS** over het Boekjaar 1858, benevens die van het Reserve-Fonds over hetzelfde tijdvak, zullen voor de Aandeelhouders ter visie liggen van den 22sten Junij tot en met den 7den Julij, ter Secretarie van de Directie te *Amsterdam*, bij de Agenten der Maatschappij te *Rotterdam*, *Dordrecht* en *Middelburg* en bij de Kamers van Koophandel en Fabrieken te *Leiden* en *'s Gravenhage*.

AMSTERDAM, 21 Junij 1859.

PUBLIEKE VERKOOPING,

aan de Scheistraat, hoek Oude Vest, te *Leyden*, op Vrijdag den 1sten Julij 1859, des morgens ten 10 ure, van een aanzienlijke partij **Afbraak**, bestaande in: Kozijnen, Ramen, Deuren, Bindten, Ribben, Schot-, Zolder- en Vloerdeelen, Schrooten, Sparren, Latten, Brandhout, Heelbakken, Metselsteenen en Dakpannen; voorts eene aanzienlijke partij zoo grove als fijne Puin en eindelijk een open vaartuig zijnde een bok, groot 8 tonnen.

GRAANMARKT TE ROTTERDAM, 27 Junij.

Tarwe, goede en puike van *f* 8.80 tot *f* 9.50; mindere van *f* 7.50 tot *f* 8.70. Rogge: *f* 5.50 à *f* 6.10. Gerst: Winter *f* 3.60 à *f* 4.90; dito Zomer *f* 3 50 à *f* 4 80.

Te Amsterdam was de Tarwe, witte Poolsche en bonte *f* 9.— tot *f* 10.40. Pruissische Rogge *f* 6.— tot *f* 6.20.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
MAANDAG 27 Junij.

			Laagst. koers	Hoogst. koers	Gebleven
NEDERLAND Werkelijke Schuld . . .	à $2\frac{1}{2}$	pCt.	$61\frac{5}{8}$	$61\frac{7}{8}$	$61\frac{3}{8}$
Dito Certificaten	» 3	»	74	—	—
Dito dito	» 4	»	$93\frac{7}{8}$	94	—
Amortisatie Syndicaat	» $3\frac{1}{2}$	»	$89\frac{3}{8}$	—	—
Handelmaatschappij	» $4\frac{1}{2}$	»	$120\frac{1}{2}$	$120\frac{5}{8}$	—
O. I. Leening	» 4	»	—	—	—
Aandeelen Holl. Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	65	—	—
Dito Rijn-Spoorweg	» $4\frac{1}{2}$	»	96	—	—
BELGIE, ...	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	» $2\frac{1}{2}$	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
FRANKRIJK, Certif.	» 3	»	—	—	—
Dito dito	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	» $1\frac{1}{2}$	»	$28\frac{13}{16}$	$28\frac{7}{8}$	—
Dito Obligatiën	» 3	»	$40\frac{1}{8}$	$40\frac{3}{8}$	—
Dito Binnenl. à 6 m.	» 3	»	$38\frac{5}{8}$	$38\frac{11}{16}$	—
Bewijzen Coupons			$3\frac{5}{8}$	$3\frac{11}{16}$	—
PORTUGAL, te Londen	» 3	»	$41\frac{7}{16}$	$41\frac{1}{2}$	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	» 5	»	103	$103\frac{1}{2}$	—
Dito dito 1828 en 1829	» 5	»	101	—	—
Certif. bij dito 1831 en 1833 . .	» 5	»	$89\frac{1}{2}$	—	—
Dito 1840	» 4	»	80	81	81
Dito bij STIEGLITZ & Co.	» 4	»	—	—	—
Dito dito Nieuwe	» 4	»	—	—	—
Inschrijving in Assign.	» 6	»	$60\frac{1}{2}$	$60\frac{5}{8}$	—
Certificaten van dito	» 6	»	$59\frac{5}{8}$	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 500	*f*	147	—	—
Dito Obligatiën	» 4	pCt.	$75\frac{1}{2}$	—	—
PRUISSEN, Obl. te Londen	à $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
OOSTENRIJK, W. B bij Goll. . . .	» 5	»	—	—	—
Dito	» 4	»	—	—	—
Dito Metall.	» 5	»	$38\frac{5}{8}$	$39\frac{1}{8}$	39
Dito Nieuwe	» 5	»	$59\frac{1}{4}$	$59\frac{5}{8}$	[illegible]
Dito 1847	» $2\frac{1}{2}$	»	$21\frac{3}{4}$	$22\frac{1}{16}$	22
BRAZILIE, 1824 100 £	» 5	»	—	—	—
SARDINIE, ...	» 5	»	—	—	—
PERU, Geldleening 1824	» $4\frac{1}{2}$	»	—	—	—
VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu	» 5	»	$36\frac{1}{2}$	—	—
GRENADA, Obligatiën	» $3\frac{1}{2}$	»	$15\frac{7}{8}$	$15\frac{11}{16}$	—
MEXICO, Obligatiën 1851	» 3	»	$15\frac{7}{8}$	$15\frac{15}{16}$	—
N.-AMERIKA, Bankactiën			—	—	—

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. C. DRABBE.